

■ Сфера інтарэсаў

Работа над іміджам. Касмічным...

Старшыня Прэзідыума НАН Беларусі Уладзімір Гусакоў сустрэўся з касманаўтам Алегам Навіцкім. У перамовах прынялі ўдзел таксама кіраўнік апарату НАН Беларусі Пётр Віцязь і дырэктар Навукова-інжынернага рэспубліканскага ўнітарнага прадпрыемства «Геаінфармацыйныя сістэмы» НАН Беларусі, галоўны канструктар Беларускай касмічнай сістэмы дыстанцыйнага зандзіравання Зямлі Сяргей Залаты.

Тэмай перамоў з расійскім касманаўтам, ураджэнцам беларускага горада Чэрвеня, стала падрыхтоўка да правядзення 31-га Міжнароднага кангрэса Асацыяцыі ўдзельнікаў касмічных палётаў, які пройдзе ў Беларусі ў верасні 2018 года, а таксама ўдзел у гэтым форуме расійскіх касманаўтаў.

— Мы надаём асаблівае значэнне правядзенню касмічнага кангрэса ў Беларусі, — падкрэсліў старшыня Прэзідыума Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі Уладзімір ГУСАКОЎ. — Гэтае мерапрыемства адыгрывае важную ролю ва ўмацаванні іміджу Беларусі як касмічнай дзяржавы.

Уладзімір Гусакоў азнаёміў Алега Навіцкага з дасягненнямі Беларусі ў касмічнай сферы. Пасля запуску ў ліпені 2012 года Беларускага касмічнага апарата сумесна

з расійскім касмічным апаратам «Канопус-В» наша краіна ўвайшла ў лік сусветных касмічных дзяржаў. На 68-й сесіі Генасамблеі ААН 1 лістапада 2013 года Беларусь была прынятая ў члены Камітэта ААН па выкарыстанні касмічнай прасторы ў мірных мэтах.

Уладзімір Гусакоў раска-заў, што ў цяперашні час Беларусь і Расія прыступілі да стварэння новага расійска-беларускага касмічнага апарата звышвысокага раздзялення (РБКА). Сукупнасць яго тэхнічных характарыстык дасць магчымасць атрымліваць касмічныя здымкі з параметрамі, якія на сусветным рынку яшчэ адсутнічаюць, што гарантуе попыт на выраб такіх касмічных апаратаў. Можна казаць аб серыйнай іх вытворчасці. Акрамя таго, новыя магчымасці з'яўляюцца ў карысць кас-

Касманаўт Алег НАВІЦКІ азнаёміўся з экспазіцыяй Музея гісторыі НАН Беларусі і пастаянна дзеючай выстаўкай «Дасягненні айчыннай навукі — вытворчасці».

мічнай інфармацыі, рэальна-насцю становяцца лічбавыя кадастравыя мадэлі буйных гарадоў, іншыя высокатэхналагічныя інфармацыйныя праграмы, істотна павышаюцца ўзровень вырашэння задач, скіраваных на павышэнне абараназольнасці і бяспекі Беларусі і Саюзнай дзяржавы.

Міжнародны кангрэс Асацыяцыі ўдзельнікаў касмічных палётаў, які пройдзе ў Беларусі ў верасні 2018 года, збярэ дэлегатаў (касманаўтаў, астранаўтаў, прадстаўнікоў навукова-даслед-

чых устаноў і нацыянальных касмічных агенцтваў) больш чым з 30 краін. Як чакаецца, мерапрыемствы кангрэса будуць доўжыцца на працягу тыдня. Дэлегатам прапануюць наведаць некалькі інстытутаў НАН Беларусі і азнаёміцца з дасягненнямі нашай краіны ў касмічнай сферы. Касманаўт Алег Навіцкі паабяцаў прыняць ўдзел у 31-м Міжнародным кангрэсе Асацыяцыі ўдзельнікаў касмічных палётаў у Мінску.

Надзея НІКАЛАЕВА. nikalaeva@zviazda.by

■ Па-за спортам

Тэнісістка трапіла ў няпростую жыццёвую сітуацыю. Год таму спартсменка абвясціла, што чакае дзіця, а яго бацькам з'яўляецца Білі Маккіг, адносіны з якім афіцыйна былі не зарэгістраваныя. У ліпені 2017-га пара распалася, Маккіг з'ехаў у Беверлі-Хілз і падаў у суд, дзе заявіў, што занепакоены выкраданнем дзіцяці. Суд паставаніў, што Леа-Аляксандр павінен быць вернуты ў Лос-Анджэлес і на час разгляду справы аб апякунстве не можа пакідаць горад.

ВІКТОРЫЯ АЗАРАНКА Ў СУДЗЕ ЗМАГАЕЦЦА ЗА СЫНА

Разам з мясцовымі юрыстамі, якія прадстаўляюць тэнісістку, Вікторыя звярнулася да ізраільскага адваката Зіва Вальнэра, аднаго з найлепшых спецыялістаў у галіне сямейнага права. Мяркуецца, што суд будзе доўжыцца мінімум да кастрычніка. А гэта азначае, што Азаранка будзе вымушана прапусціць US Open (які стартуе 28 жніўня) ці адмовіцца ад зносін з сынам на час турніру.

Адвакат тэнісісткі паведаміў, што Азаранка прапанавала аплаціць Білі Маккігу праезд і пражыванне падчас

US Open, але суддзя адказаў адмовай. Акрамя таго, суд у Лос-Анджэлесе не збіраецца перадаваць гэтую справу на разгляд у Беларусь, на што разлічвала Вікторыя. Адзначым, што з Беларусі паступіла заяўка на апякунства над Леа, якая была сапраўднай, бо бацькі дзіцяці маюць грамадзянства краіны, але з невядомых прычын суддзя адмовіўся перадаваць справу ў беларускі суд.

Дар'я ЛАБАЖЭВІЧ. lobazhevich@zviazda.by

■ Навука і тэхніка

ПАДУШКА ДЛЯ ЖЫЦЦА

Бяспека пешаходаў з'яўляецца вельмі важным аспектам для аўтавытворцаў. У сучасных аўтамабілях выкарыстоўваюцца тэхналогіі, якія здольныя самастойна спыніць машыну пры выяўленні перашкоды. Аднак штучны інтэлект не ідэальны: аварыі ўсё яшчэ здараюцца, прычым у немалых колькасцях. Але ў хуткім часе ўсё можа змяніцца: кампанія «Daimler» запатэнтавала тэхналогію, якая дапаможа выратаваць многіх пешаходаў.

Дакумент нямецкага аўтагиганта, які выабляе аўтамабілі такіх марак, як «Mercedes» і «Smart», на днях быў апублікаваны патэнтным ведамствам ЗША. Сам патэнт быў заўялены яшчэ два гады таму, аднак пацверджаны толькі цяпер. У дакуменце апісваюцца так званыя пешаходныя падушкі бяспекі, якія дапамогуць значна знізіць ступень пашкоджання пешахода.

Сутнасць тэхналогіі заключаецца ў тым, што пры лабавым сутыкненні за долі секунды капот аўтамабіля падымаецца і зрушваецца, такім чынам закрываючы ніжнюю частку шкла і «дворнікі». Адначасова з гэтым ўздоўж пярэдніх стоек раскрываюцца падушкі бяспекі, прымацаваныя да самога капота. У тэхналогіі выкарыстоўваюцца пірапатроны — вырабы, якія неабходны для хуткага прывядзення ў дзеянне пэўнага механізма, у гэтым выпадку — падушак бяспекі. У выніку чалавек уразаецца ў капот, частка якога і

з'яўляецца імправізаванай падушкай.

Чаму такая тэхналогія не з'явілася ва ўсіх аўтамабілях раней, каб абараніць пешаходаў? Проблема заключаецца ў тым, што яна надзвычай дарагая. Нягледзячы на высокі кошт, пешаходныя падушкі бяспекі з'явіліся ў такіх аўтамабілях, як «Land Rover Discovery Sport», «Subaru Impreza» і «Jaguar E-Pace». Такім чынам, у «Daimler» з'явілася таннейшая тэхналогія, якая рэальна можа выкарыстоўвацца ва ўсіх аўтамабілях кампаніі.

Сама ідэя не з'яўляецца новай, аднак «Daimler» прапановуе альтэрнатыўны варыянт яе выкарыстання: нямецкія спецыялісты адмовіліся ад вялікага надзімамага мяшка, размясціўшы самі падушкі ўздоўж стоек. Упершыню такое рашэнне прапанавала кампанія «Volvo» яшчэ ў 2012 годзе на сваёй мадэлі V40. Ужо тады гэтая сістэма ўзаемадзейнічала са штучным інтэлектам, які адказваў за выяўленне пешаходаў. Па статыстыцы, 75% дарожна-транспартных здарэнняў з удзелам пешаходаў адбываюцца на хуткасці да 40 км/г, таму тэхналогія працавала ў аўтаматчным рэжыме на хуткасці ад 20 да 50 км/г.

Цікава тое, што з 2010 года «Volvo» належыць кампаніі «Geely Automobile Holdings Limited», прадстаўнікі якой пазней падпісалі мемарандум з Міністэрствам прамысловасці Беларусі, на падставе якога было створана сумеснае беларуска-кітайскае прадпрыемства

Такім чынам гэтая тэхналогія была рэалізавана ў 2012 годзе. Пасля сутыкнення пешаходы часта ўдараюцца аб капот і лабавое шкло, а падушка бяспекі памяншае ступень пашкоджання. Крыніца ілюстрацыі — «Volvo».

«БелДжы». Па словах вядучага інжынера-тэхнолага кампаніі Дзмітрыя ПЯТРОВІЧА, калі кампанія «Volvo» прапануе пераняць тэхналогію падушак бяспекі для пешаходаў, то «БелДжы» разгледзіць такі варыянт. «Гэта не будзе праблемай. Але гэтая тэхналогія каштуе сапраўды дорага для беларускага рынку. Нашы аўтамабілі павінны заваёўваць рынак якасцю і коштам хоць бы на першым этапе, а такая тэхналогія значна павялічыць кошт аўтамабіля», — заўважыў Дзмітрый Пятровіч.

— На цяперашні момант укараненне такой тэхналогіі ў аўтамабілі «Geely» не абмяркоўвалася. Цяпер такога не будзе, магчыма, толькі ў будучыні, — дадаў спецыяліст. — Нас вельмі хвалюе бяспека пешаходаў. Мы пра-

■ Я зноў выбіраю «Звязду»

«Тут усё і ўсе мне знаёмыя»

Калі ёсць у «Звязды» падпісчык са стажам, дык гэта, мусіць, я. Газету выпісваю і чытаю з 1960 года. У «Звяздзе» цікавага шмат. Тут усё і ўсе мне знаёмыя. Люблю артыкулы Валянціны Доўнар, вельмі рада, што на старонках зноў з'явілася імя Алена Ляўковіч.

Не магу не згадаць, як газета праводзіла конкурс прыпевак. Адну з іх помню па сённяшні дзень, бо вельмі ж яна справядлівая:

У настаўніка Пятрова
Цэлы год няма абновы.
Былы двоечнік-балбес
Змяніў трэці мерседэс.

...Шчыры дзякуй усім журналістам стагадовай газеты за іх нялёгкую працу і цікавыя артыкулы, за «...Народ на провадзе!». Яго я таксама збіраю і часам перачытваю. Пішыце больш пра здароўе, пра сад і гарод, пра наша мінулае, разыгрывайце прызы, бо ў многіх вашых падпісчыкаў стаж вялікі (у мяне больш за сорак гадоў). Асобная просьба — шануйце мову. Я люблю яе слухаць, люблю на ёй чытаць і таму выбіраю «Звязду».

Вера Яфімаўна Клімовіч,
в. Сцяцкі, Стаўбцоўскі раён.

■ Святкуем

БЛАКІТНАЯ КРЫНІЦА ЗАПРАШАЕ

Мядовы Спас, Спас на вадзе, Спасаўка, Макавей, Ласаўка, Мядовае, або Пчалінае свята — назвы першага Спаса, які праваслаўныя адзначаюць 14 жніўня. Слаўгарад запрашае адначыць яго на адной з унікальных крыніц Беларусі — Блакітнай.

Ужо сёння тут пачне працаваць кірмаш, дзе можна пакаштаваць свежага мядку і смачнага самаробнага сыру, ацаніць вырабы народных умельцаў. Арганізатары абяцаюць насычаную культурную і спартыўную праграму. Будзе арганізаваны пракат байдарак і веласіпедаў, запрацяюць дзіцячыя атракцыёны. Тут чакаюць шмат паломнікаў, якія прымуць ўдзел у вячэрнім і ранішнім богаслужэнні. Кульмінацыяй слаўгарадскага Макавея стане чацвёртае рэгіянальнае свята-конкурс «Спас — усяму час» з удзелам творчых калектываў Магілёўскай і іншых абласцей. У нядзелю і панядзелак будзе наладжаны рэгулярны рух аўтобусаў па маршруце Слаўгарад — Блакітная крыніца, 14 жніўня транспарт будзе курсіраваць кожную гадзіну, пачынаючы з 9.00 і да 16.00.

Нагадаем, што Блакітная крыніца існавала яшчэ да Хрышчэння Русі. Тут радзімчы праводзілі свае магічныя рытуалы і пакланяліся славянскім багам. Пасля перамогі ваяводы Уладзіміра Чырвонае Сонейка — Воўчага Хваста над свавольным племенем, тут адбылося хрышчэнне радзімчаў. Старыя людзі кажуць, што гэта месца асаблівае, бо тут на працягу некалькіх стагоддзяў гучалі словы малітвы.

У праваслаўі Мядовы Спас гэта яшчэ і пачатак кароткага, але вельмі строгага Успенскага посту, які будзе доўжыцца да 28 жніўня.

Нэлі ЗІГУЛЯ. zigulya@zviazda.by

Як тэхналогіі абараняюць пешаходаў ад аварыйных сітуацый

цуем па кітайскіх тэхналогіях, але ў іх пакуль такой ідэі няма. Адпаведна, на нашым заводзе мы гэта не рэалізуем. Дарэчы, нашы мадэлі маюць сапраўды высокія адзнакі па бяспецы.

Сёння наезд на пешаходаў — гэта значная праблема, што пацвярджаюць і ў ДАІ. «Напрыклад, з пачатку года ў Мінску зарэгістравана 243 дарожна-транспартныя здарэнні, з якіх 105 — гэта наезды на пешаходаў. Гэта практычна палова ДТЗ, якія адбываюцца ў сталіцы, — адзначыла старшы інспектар па агітацыі і прапагандзе аддзела ДАІ Кастрычніцкага РУУС Мінска Вікторыя ЦАРУК. — Пешаходы — гэта самыя неабароненыя ўдзельнікі дарожнага руху, таму супрацоўнікі ДАІ падтрымліваюць такое новаўвядзенне, як падушкі бяспекі для пешаходаў, паколькі стане менш цяжкіх пашкоджанняў».

Аднак пра бяспеку павінны думаць не толькі аўтавытворцы, але і самі пешаходы, упэўнена старшы інспектар. «Яны з'яўляюцца такімі ж удзельнікамі дарожнага руху, як і кіроўцы. Існуюць правілы дарожнага руху, якія пешаходы звычайна пачынаюць вывучаць у тым выпадку, калі з імі нешта здараецца, а так быць не павінна. Таму пешаходам не перашкодзіць ведаць правілы, якія датычацца непасрэдна іх», — дадала Вікторыя Царук.

Уладзіслаў ЛУКАШЭВІЧ. lukashevich@zviazda.by